

Anexa nr. 1 la ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5006 / 14.10.2004

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CLASA A IX-A

CICLUL INFERIOR AL LICEULUI

DESEN PROIECTIV

[CURRICULUM DIFERENȚIAT]

**Filiera vocațională, profil artistic
Specializările: Arhitectură, Arte ambientale, Design**

Aprobat prin ordin al ministrului

Nr. 5006 / 14.10.2004

București, 2004

NOTA DE FUNDAMENTARE

privind elaborarea programelor școlare pentru clasele a IX-a și a X-a

Programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a, documente reglatoare componente ale curriculumului național au fost elaborate în conformitate cu:

- asumarea de către România a *Planului detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa*, ratificat de Consiliul European de la Barcelona, în 2002, și a *Declarației miniștrilor europeni ai educației și formării profesionale și a Comisiei Europene cu privire la consolidarea cooperării europene în formarea profesională – „Declarația de la Copenhaga”*, convenită la Copenhaga în 2002;
- obiectivele actuale ale reformei învățământului din România vizând finalitățile, curriculumul și structura învățământului obligatoriu stabilite în conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 268/2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995;
- nevoia de adaptare a curriculumului național la schimbările din structura învățământului preuniversitar: apartenența claselor a IX-a și a X-a deopotrivă la învățământul obligatoriu și la cel liceal;
- valorificarea experienței pozitive privind proiectarea curriculumului pentru învățământul liceal pornind de la competențe ca achiziții finale al învățării, prin care se asigură accentuarea dimensiunii acționale în formarea elevilor.
- rolul și statutul disciplinelor școlare, stabilite în planurile cadru de învățământ aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5723/ 23.12.2003.

Structurarea noilor planuri cadru de învățământ pentru clasele a IX-a și a X-a pe componentele **trunchi comun** și **curriculum diferențiat** determină organizarea, la nivelul programei școlare, a ofertei educaționale centrale în competențe și conținuturi ale învățării prezentate distinct, pentru fiecare dintre aceste componente.

În aceste condiții, noile programe școlare pentru clasele a IX-a – a X-a au următoarea structură:

- **Notă de fundamentare**, elaborată în scopul prezentării relației dintre programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a și documentele de politică educațională și curriculară pe care acestea se fundamentează;
- **Notă de prezentare**, în care se detaliază rolul disciplinei de învățământ și statutul specific al acesteia în cadrul curriculumului național, precum și contribuția disciplinei de învățământ la cele opt domenii de competențe cheie stabilite la nivel european;
- **Competențe generale**, cu un nivel accentuat de complexitate, definite pe o disciplină de învățământ sau, după caz, pe o categorie de discipline de învățământ, pentru a evidenția achizițiile finale de învățare ale elevilor la sfârșitul învățământului obligatoriu și/ sau pentru a orienta pregătirea de specialitate a acestora;
- **Valori și atitudini**, finalități de natură axiologică, urmărite prin studiul disciplinei, definite pentru învățământul liceal;
- **Competențe specifice - conținuturi**, nucleul funcțional al programei școlare, definit pentru fiecare an de studiu;
- **Sugestii metodologice**, elaborate pentru a orienta proiectarea demersului didactic adecvat competențelor, valorilor și atitudinilor prevăzute în programele școlare.

NOTA DE PREZENTARE

Disciplina *Desen proiectiv* se constituie într-o sinteză interdisciplinară a principalelor metode și sisteme de reprezentare în imagini convenționale, stabilind permanent corelațiile necesare cu toate disciplinele incluse în curriculum-ul diferențiat, profilul artistic, specializările Arhitectură, Arte ambientale, Design.

Scopul studierii acestui domeniu este structurarea viziunii compoziționale autentice specifice domeniilor de aplicație: arhitectură, arte ambientale sau design. Includerea acestor discipline în curriculum-ul diferențiat specific acestor specializări are rolul de a completa ansamblul mijloacelor de percepție și de reprezentare a realității obiective de către elevi.

Pe parcursul claselor a IX-a și a X-a, vor fi abordate principalele sisteme de reprezentare convențională, asigurând fundamentele pentru aplicațiile ulterioare, specifice fiecăreia dintre cele trei specializări.

Prin metode și procedee proprii, *Desenul proiectiv* oferă o alternativă concretă de analiză și de reprezentare, utilă în realizarea operelor de artă.

COMPETENȚE GENERALE

1. Utilizarea elementelor de limbaj specifice desenului proiectiv, pentru realizarea de reprezentări convenționale
2. Transpunerea formelor din spațiul real, obiectiv, în sistem convențional
3. Exprimarea plastică, utilizând tehnici specifice desenului de proiecție

VALORI ȘI ATITUDINI

- Motivația pentru însușirea limbajului specific și pentru inițierea în realizarea reprezentărilor convenționale
- Manifestarea interesului pentru transpunerea imaginilor obiectelor din spațiul obiectiv pe suprafață plană
- Manifestarea inițiativei în aprecierea critică a reprezentărilor pe suprafață plană
- Disponibilitatea pentru perceperea universului real, obiectiv, precum și pentru transpunerea acestuia în limbaj convențional
- Manifestarea interesului pentru aprofundarea sistematică a diverselor forme de expresie specifice desenului proiectiv

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Utilizarea elementelor de limbaj specifice desenului proiectiv, pentru realizarea de reprezentări convenționale

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Utilizarea mijloacelor de reprezentare convențională specifice desenului proiectiv 1.2. Asocierea adecvată a elementelor specifice diferitelor metode și procedee specifice desenului proiectiv, în scopul obținerii unor reprezentări optime	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Noțiuni introductive privind reprezentările convenționale – definire, scurt istoric, clasificări ▪ Proiecția ortogonală ▪ Plane și axe de proiecție ▪ Triedrul de referință ▪ Epura

2. Transpunerea formelor din spațiul real, obiectiv, în sistem convențional

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Utilizarea elementelor de bază ale proiectării punctului, a liniei și a planului, pentru obținerea reprezentărilor spațiale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Punctul, linia și planul, în axonometrie
2.2. Obținerea efectului volumetric și de sugerare a spațiului, folosind metode și procedee specifice desenului proiectiv	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Umbra unui obiect în proiecție ortogonală – noțiuni introductive ▪ Umbra punctului, a dreptei și a planului ▪ Umbra corpurilor geometrice (cub, prismă, piramidă, cilindru, con, sferă)

3. Exprimarea plastică, utilizând tehnici specifice desenului de proiecție

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Reprezentarea obiectelor reale în proiecție axonometrică, utilizând ansambluri de corpuri geometrice alăturate și suprapuse 3.2. Realizarea spațiului plastic cu ajutorul proiecțiilor axonometrice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cubul, prisma, piramida, cilindrul, conul și sfera, în proiecție axonometrică

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

- Noțiuni introductive privind reprezentările convenționale – definire, scurt istoric, clasificări
- Proiecția ortogonală
- Plane și axe de proiecție
- Triedrul de referință
- Epura
- Punctul, linia și planul, în axonometrie
- Cubul, prisma, piramida, cilindrul, conul și sfera, în proiecție axonometrică
- Umbra unui obiect în proiecție ortogonală – noțiuni introductive
- Umbra punctului, a dreptei și a planului
- Umbra corpurilor geometrice (cub, prismă, piramidă, cilindru, con, sferă)

SUGESTII METODOLOGICE

Curriculum-ul pentru disciplina *Desen proiectiv* a fost conceput astfel încât să permită:

- parcurgerea de către elevi a unui traseu cognitiv gradat, incluzând acumularea și valorificarea cunoștințelor din domeniul perspectivei;
- abordarea metodelor active, axate pe exersarea și implicarea directă a elevului;
- capacitatea elevului de a opera cu limbajul convențional al desenului proiectiv, în mod teoretic și practic;
- înțelegerea legilor după care obiectele sunt percepute în diferite forme;
- capacitatea de apreciere critică a elevului în receptarea mesajului artistic.

Se recomandă profesorilor:

- predarea elementelor de bază ale proiecției ortogonale;
- abordarea teoretică și practică a limbajului convențional specific desenului proiectiv;
- analiza critică a unor lucrări de artă plastică, arhitectură, design etc.;
- comentarea unor lucrări de artă vizuală;
- vizionarea unor monumente, expoziții etc.

Pentru facilitarea înțelegerii de către elevi a problemelor referitoare la proiecțiile dreptelor și ale planurilor, se recomandă abordarea graduală a acestora. Vor fi avute, de asemenea, în vedere proiecțiile în poziții oarecare ale dreptelor și ale planurilor.